3 Μαρτίου 2014

Μεγάλη Σαρακοστή – Πάσχα ήθη και έθιμα του Πόντου

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Φωτο:pontiakiparadosi.weebly.com

Η νηστεία της Μεγάλης Σαρακοστής ξεκινούσε την Καθαρή Δευτέρα.

Από το προηγούμενο βράδυ τα παιδιά φιλούσαν το χέρι του παππού, της γιαγιάς ,του μπαμπά και της μαμάς.

Αγκαλιάζονταν τα αδέρφια και φιλιόνταν. Την ημέρα της Καθαρής Δευτέρας οι πιστοί πήγαιναν στην εκκλησία, κοινωνούσαν, παίρνανε αντίδωρο και από ‘κει και πέρα όσοι αντέχανε κρατούσανε νηστεία για 40 μέρες. Τις τρεις πρώτες μέρες δεν τρώγανε τίποτα και δεν πίνανε ούτε νερό. Τη Σαρακοστή τα καφενεία ήταν ανοιχτά, ο κόσμος πήγαινε, αλλά δεν χόρευε κανένας. Κάθε Παρασκευή πηγαίνανε στην εκκλησία στους χαιρετισμούς. Όταν πλησίαζε η Μεγάλη Εβδομάδα σκουπίζανε τα σπίτια, τις αυλές και όλο το χωριό.

Το Σάββατο του Λαζάρου φτιάχνανε τα κουλούρια που τα έλεγαν “Κερκέλε” και

μαζί με άσπρα αυγά τα δίνανε στα παιδιά την Κυριακή των Βαΐων όταν έψελναν.

Ερχόταν η Μεγάλη Εβδομάδα και δεν κάνανε δουλειές. Όλη την εβδομάδα πηγαίνανε στην εκκλησία. Τη Μεγάλη Πέμπτη ζύμωναν τα ψωμιά, έκαναν τα τσουρέκια και βάφανε τα αυγά. Το βράδυ πήγαιναν στα δώδεκα Ευαγγέλια. Βάζανε σε σακουλάκια διάφορα αντικείμενα, τα πήγαιναν στην εκκλησία να διαβαστούν για το καλό του χρόνου. Τη Μεγάλη Παρασκευή πήγαιναν στην εκκλησία, περνούσανε κάτω από τον επιτάφιο, κοινωνούσανε και μετά, στις 3.00, τρώγανε νερόβραστα φαγητά. Ερχόταν το Μεγάλο Σάββατο και όσοι δεν είχαν κάνει τα τσουρέκια τους τα κάναν την ημέρα αυτή. Έσφαζαν αρνιά, κότες, κόκορες, ότι είχε ο καθένας, και έκαναν τις ετοιμασίες για το Πάσχα. Οι γονείς ψώνιζαν κάποια δώρα για τα παιδιά και αυτά είχαν μεγάλη χαρά.

Το βράδυ της Ανάστασης, όλη τη νύχτα, ξημέρωναν. Μετά τις 2.00, με το πρώτο λάλημα του πετεινού χτυπούσε η καμπάνα. Όλο το χωριό πήγαινε στην εκκλησία προτού ξημερώσει έβγαινε η Ανάσταση. Μετά τις 4.00 γινόταν η λειτουργία. Όποιοι ήθελαν κάθονταν μέχρι το τέλος και οι άλλοι φεύγανε για τα σπίτια τους. Ο κόσμος είχε μαζί του αυγά, τα τσούγκριζε και έλεγε το “Χριστός Ανέστη”. Το πρωί, μόλις σχολνούσε η εκκλησία, βάζανε τραπέζι και έτρωγαν ως το μεσημέρι.

Την πρώτη μέρα του Πάσχα τα καφενεία ήταν κλειστά. Όλος ο κόσμος ήταν έξω από τα σπίτια του και τσουγκρίζανε τα αυγά. Οι μεγάλοι, σε ομάδες 3 – 4 ατόμων πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι μαζί με μια λύρα, χόρευαν, τσούγκριζαν αυγά, τους κερνούσαν ούζο και μετά έφευγαν. Ερχόταν η δεύτερη Ανάσταση, η ώρα 12.00 το μεσημέρι. Πήγαινε πάλι ο κόσμος στην εκκλησία. Μετά όλο το χωριό μαζευόταν στην κεντρική πλατεία ή μπροστά στο σχολείο, κάποιος έπαιζε γκάιντα και όλο το χωριό χόρευε γιατί όλη την νηστεία δε χόρευε κανείς. Τα παιδιά έπαιζαν κυλώντας τα αυγά τους και όποιο είχε το πιο γερό αυγό και έσπαγε τα αυγά των άλλων τους τα έπαιρνε.

Πηγή: pontos.gr